

Gwiazdką obok porządkowych liczb artykułów oznaczone są publikacje, znajdujące się w bibliotece Morskiego Instytutu Rybackiego; dwiema gwiazdkami — tłumaczenia publikacji, wykonane przez MIR

ICHTIOLOGIA

28* 639.211(438) MIR-3-55
Dixon B.: **Możliwości zwiększenia polskich połowów ryb łososiowatych.** Prace MIR w Gdyni, W-wa, nr 7, 1954, s. 5; A4, 5 str. 1 wykr., 10 poz. bibl. — Wykazanie możliwości wzmoczenia połowów łososia i troci w Bałtyku i w Wiśle na podstawie analizy połowów polskich, duńskich i szwedzkich. Autor szacuje wydajność łowisk bałtyckich przylegających do wybrzeży polskich na 900 ton rocznie. Odnośnie troci wiślanej autor zwraca uwagę na konieczność intensywniejszego wykorzystania rasy jarej i wzmoczenia akcji zarybieniowej.

29* 597.562:639.223(261.3) MIR-3-55
Chrzan F.: **Badania nad składem pogłowia dorsza w połowach południowo-wschodniego Bałtyku w latach 1948—1951.** Prace MIR w Gdyni, W-wa, nr 7, 1954, s. 11; A4, 21 str., 30 tabl., 3 wykr., 1 mapka, 15 poz. bibl. — Na podstawie 4-letnich badań i obserwacji materiału obejmującego ponad 72 tysiące dorszy przeprowadzono analizę stada pod względem wieku, wielkości, dojrzewania gonad i szybkości wzrostu. Stwierdzono zmniejszenie się zapasu dorsza w południowo-wschodnim Bałtyku. Skład stada tarłowego zmienił się poprzez ubytek ryb starszych.

30* 597.562:639.2.001.5(261) MIR-3-55
Rollefsen G.: **Obserwacje dorsza i połowów dorszowych na Lofotach.** „Observations on the cod and cod fisheries of Lofoten”. Rap. Proc. Verb. d. Reun., Kopenhaga, t. 136, 1953, S. 40; A4, 7 str., 10 wykr., 1 tabl. — Przeprowadzono studia nad: wiekiem, długością, wzrostem i znakowaniem dorsza w norweskich i arktycznych wodach. Dorsz z M. Barentsa i trący się dorsz ukazujący się co roku u brzegów Lofotów, należą do tego samego pogłowia stada.

31* 639.222.2:591.552.001.24(481) MIR-3-55
Aasen O.: **Ocena liczebności stada zimowego śledzia norweskiego.** „Estimation of the stock strenght of the norwegian winter herring”. Odbitka C. M. 1954, Sp. Scient. Meeting „Herring Tagging techniques a. results” nr 53. 1954 Intern. Counc. Expl. Sea; D., 34 × 22 cm, 13 str., 1 rys., 7 tabl. — Ocena liczebności stada na podstawie odłowu znakowanych ryb. Rozwiązanie zagadnienia utrudnia fakt wędrówek części znakowanych śledzi do innych rejonów. Autor dochodzi do wniosku, że obfitość śledzia zimowego silnie zmalała na przestrzeni lat od 1951—1954 przy jednoczesnym wzroście śmiertelności.

32* 639.2.001.5.002.52 MIR-3-55
Moore W. H., Mortimer C. H.: **Przenośny przyrząd do wykrywania podskórnych znaczków rybnych.** „A portable instrument for the location of subcutaneous fishtags”. J. du Conseil, Kopenhaga, t. 20, nr 1, lip 54, s. 83; B5, 4 str., 3 rys., 6 poz. bibl. — Opis konstrukcji przyrządu, który wykrywa u ryby podskórne znaczki z metalu Monel (stop 80% niklu, 33% miedzi i 6.5% żelaza). Znaczek jest rozmiarów 15 × 4 × 0,25 mm. Opis działania przyrządu.

OCEANOGRAFIA BIOLOGICZNA I FIZYCZNA

33* 591.9:597.08:627.1(47) MIR-3-55
Łapickij I. J.: **Ichtiofauna Morza Cymłańskiego i środki rybacko-ochronne na 1954—55 r.** „O formiowaniu ichtiofauny Cymlańskowo wodochraniliszcza w pierwyje dwa goda i rybowodno-ochrannyje mieroprijatija na 1944-55”. Rybn. Choz., Moskwa, t. 30, nr 9, wrześ. 54, s. 39; B5, 42 str., 2 tabl. — Skład gatunkowy połowów ryb w Morzu Cymlańskim i w rzece Don wykazuje wzrost ilości cen-

nych gatunków przemysłowych. Tempo przyrostu ryb w M. Cymlańskim i w Donie. Planuje się budowę ośrodka zarybieniowego, odłów chwastu rybnego, zarybianie tarlakami itd.

34* 597(26.03) (265.2).3(4) MIR-3-55
Rass T. S.: **Ryby głębiny morza Dalekiego Wschodu, ZSRR.** Głubokowodnyje ryby dal'niewostocznych moriej SSRR. Zoológ. Z., Moskwa, dwumies., t. 23, nr 6, list.-grud. 54, s. 1312 B5, 12,5 str., 2 rys., 2 tabl., 27 poz. bibl. — Oceaniczna abysalna fauna ryb reprezentowana jest w M. Beringa przez 29 gatunków, w M. Ochockim przez 12, w M. Japońskim przez 8. Autor rozróżnia faunę abysalną oceanicznego i przybrzeżnego pochodzenia. Co do kolejności powstania to najpierw różnicowała się fauna M. Berynga, później M. Ochockiego, a ostatnio M. Japońskiego. Zasiedlanie głębiny tego ostatniego odbywa się po dzień dzisiejszy.

35* 551.465.002.52:621.383 MIR-3-55
Nanniti T.: **Prądomierz z zastosowaniem komórki elektrycznej.** „A current meter using a phototube”. Rec. oceanogr. Works Japan, Tokyo, t. 1, nr 1, marz. 53, s. 44 B5, 7 str., 3 fot. 5 wykr., 1 schem., 2 poz. bibl. — Opis prądomierza, opartego na komórce fotoelektrycznej. Obracająca się pod wpływem prądu wody tarcza powoduje przerywanie strumienia świetlnego w zależności od szybkości przepływu wody. Zmiany kierunku prądu rejestrowane są drogą odbicia światła od powierzchni lustra umieszczonego wewnątrz przyrządu. Wyniki rejestrowane na taśmie papierowej w formie wykresu, są dokładniejsze od uzyskiwanych za pomocą prądomierza Ekmana-Merza.

POŁOWY I SPRZĘT RYBACKI

36* 639.2.081.22:639.222.2(265.3) MIR-3-55
Judowicz J. B.: **Zwiad i połowy śledzia sachalińskiego.** „Razwiedka i promysiel sachalińskiej siel'di”. Rybn. Choz., Moskwa, mies., t. 30, nr 10, paźdz. 54, s. 11; B5, 5 str., 1 fot., 3 rys., 1 tabl. — Statki zwiadowcze wykrywają ławice przy pomocy echosondy i oznaczają je dla odłowu flotylli łowczej. Tabełaryczne zestawienie połowów jednostek przemysłowych, naprowadzonych przez statki zwiadowcze w IV. 1954 r. Gęstość ławic śledziowych, szybkość ich poruszania się.

37* 639.2.081.112(268.3) MIR-3-55
Towbin J. A.: **Ważne zagadnienia rozwoju rybołówstwa włokowego na Północy.** „Ważnyje woprosy razwitijsa tralowowo rybołowstwa na Siewierie”. Rybn. Choz., Moskwa, t. 30, nr 10, paźdz. 54, s. 36; B5, 4,5 str. — W celu usprawnienia rybołówstwa włokowego na Północy należy: skrócić przestoje trawlerów, zwiększyć ilość godzin trawowania, zmniejszyć nadmierny czas trwania jednego zaciągu, zaoszczędzić i ulepszyć pracę ludzi. Norma roczna godzin trawowania i trawiera w czasie 1949-53 r., wyrzucania włoka i jego wyciągania, przestojów itp.

38* 639.222.2(261) (43) MIR-3-55
Schmidt U.: **Połowy śledzia — najważniejszy sezon gospodarki rybnej.** „Heringsfischerei — Hochsaison der Fischwirtschaft”. Allg. Fischwirtschaftsztg., tyg., Sonderheft „Unser Hering”, Bremerhaven, 1954, s. 7; A4, 2,5 str., 1 fot. — Biologiczne podstawy rybołówstwa śledziowego na M. Północnym i Północnym Atlantyku. Wzrost znaczenia włokowych połowów śledzia dalekomorskiego w Niemczech (1920 r. — 8.000 ton, 1937 — 170 000 ton, 1951 — 225 000 ton). Wzrost połowów był wynikiem stałego ulepszania włoków śledziowych, modernizacji floty, użycia echosond, opanowaniem nowych łowisk i sezonów.

39* 621.396.61.002:52:639.2.065 (066) MIR-3-55
Nowoczesne instalacje radiowe na trawlerach. „Moderne Fischdampfer — Funkanlagen“. Fischwirtschaft, Bremerhaven, mies., nr 5, maj 54, s. 119; A4, 1 str., 3 fot. — Opis różnego rodzaju wyposażenia w sprzęt radiowy nadawczo-odbiorczy na trawlerach, obsługiwany w jednym wypadku przez samego kapitana (radio-telefon) i w drugim przez radio-oficera (radio-telegraf). Podano zakresy fal oraz moc sieci antenowej.

40* 629.124.72:629.12.011.51 MIR-3-55
Izolacja w ładowniach rybnych. „Fischraum-Isolierung“. Fischwirtschaft, Bremerhaven, mies., r. 6, nr 5, maj 54, s. 108; A4, 1 str., 1 fot. — Omówienie fizycznych właściwości i zasad oddziaływania dobrej izolacji cieplnej w ładowniach statków rybackich. Podano sposoby zabezpieczania przed szkodliwymi wpływami pary wodnej i infekcją bakteryjną. Materiał izolacyjny winien być lekki i elastyczny.

41* 621.396.63.004:629.125.5 MIR-3-55
Przenośny radionadajnik dla łodzi ratunkowych. „Portable Lifeboat Radio“. World Fishing, London, mies., r. 3, nr 8, sierp. 54, s. 310; B5, 0,75 str., 1 fot. — Krótki opis nowego typu małego, przenośnego radionadajnika „Salvita“ dla łodzi ratunkowych wyprodukowanego w Anglii przez firmę Marconi Ltd. Aparat mieści się w obudowie dług. tylko 60 cm. Nadaje on automatycznie sygnały SOS i sygnały namiarowe dla goniometrów. Może on być łatwo uruchomiony nawet przez nieprzeszkoloną osobę.

TECHNOLOGIA RYBNA

42* 629.124.72.621.56.004.67(262.8) MIR-3-55
Łopatin S. Z., Erochin A. M.: Ulepszenia eksploatacji flotyli chłodniczej na Morzu Kaspijskim. „O mierach uluczenia eksploatacji riefrizeratornowo flota na Kaspii“. Rybn. Choz., Moskwa, t. 30, nr 10, paźdź. 54, s. 40; B5, 2,5 str. — W celu usprawnienia pracy flotyli chłodniczej autor proponuje skrócenie czasu na za- i wyładowanie statku, nowy sposób przewożenia lodu, skrzyń itp. Procentowy harmonogram czasu eksploatacji statków chłodni.

43* 664.951.223.3.001.5 MIR-3-55
Cięglewicz W., Trzęsiński P.: Z badań nad soleniem dorsza. Ubytki ciężaru solonego dorsza w czasie przechowywania. Prace MIR w Gdyni, W-wa, nr 7, 1954, s. 219; A4, 10 str., 11 tabl., 2 wykr., 8 poz. bibl. — Szczegółowy opis doświadczeń przeprowadzonych z soleniem mięsa dorsza bałtyckiego z połowów kutrowych i łodziowych. Stwierdzono szybkie ustalanie się równowagi pomiędzy mięsem dorsza i roztworem soli. Wydajność przerobu w stosunku do ciężaru surowca wyniosła 38,82—39,66%. Otrzymane wyniki mogą być podstawą dla przemysłu przy opracowywaniu norm wydajności i planowaniu w przetwórstwie.

44* 597.562.002.68:668.317.001.5 MIR-3-55
Czapke K.: Badania nad możliwością otrzymywania żelatyny z niejadalnych części dorsza. Prace MIR w Gdyni, W-wa, nr 7, 1954, Wyd. Komunik. s. 241; A4, 3,5 str., 2 wykr., 3 tabl. — Badania nad możliwością otrzymywania żelatyny ze skór i pęcherzy pławnych dorsza w skali laboratoryjnej. Opis procesu technologicznego. Uzyskana żelatyna posiada wysoki stopień czystości, jest prawie bezbarwna, nie ma zapachu ani smaku rybiego, duża zdolność pęcznienia oraz punkty topliwości w temp. około 26° C.

45* 639.381.2/3:543:597.1(261.3) MIR-3-55
Mikicińska J.: Skład chemiczny mięsa śledzia bałtyckiego rasy wiosennej i charakterystyka chemiczna oleju otrzymanego z mięsa tego śledzia w latach 1951—52. Prace MIR w Gdyni, W-wa, nr 7, 1954, s. 231; A4, 8 str., 4 tabl., 5 wykr., 1 mapka, 14 poz. bibl. — Przebadano zmiany składu chemicznego mięsa śledzia w przeciągu roku i cechy chemiczne oleju otrzymanego z tego śledzia w poszczególnych stadiach dojrzałości gonad. Stwierdzono, że zawartość składników chemicznych na ogół nie wykazuje prawidłowej zależności od płci w rocznym cyklu rozwoju piciowego ryby.

46* 664.951.1.9.037.001.5 MIR-3-55
Czy można polepszyć jakość ryby? „Peut-on ameliorer la qualite du poisson?“ Pêche Marit., Paris, mies., r. 33, nr 918, wrzes. 54, s. 396; B4, 1,7 str. — Omówienia wypowiedzi dra Ch. L. Cutting na odbytym w r. 1954 kongresie przetwórstwa i handlu rybami morskimi. Głównymi przyczynami psucia się ryby są brak czystości i odpowiedniej temperatury przy przechowywaniu. Przechowywanie ryb kilka godzin na pokładzie statku lub nie przykrycie ich od razu w ładowni warstwą lodu jest niedopuszczalne. Z punktu widzenia naukowego stwierdza się, że dotychczas nieznanne są rodzaje bakterii ani ich działanie na ryby. Zamrażać i to tylko metodą szybkiego mrożenia wolno tylko zupełnie świeże ryby. Przechowywać je wolno w temperaturze minimum —28° C, nie dłużej jednak niż 2—3 miesiące.

EKONOMIKA RYBACKA

47 639.2.065/066:658.56(43) MIR-3-55
Hass G.: Zależność osiągnięć połowowych trawlerów niemieckich od wielkości statku i siły maszyn. „Abhängigkeit der Fangleistung deutscher Fischdampfer von Grösse und Maschinenstärke“, Fischwirtschaft, Bremerhaven, mies., nr 10, paźdź. 54, s. 232; A4, 3,4 str., 2 tab., 4 wykr. — W oparciu o analizę wyników pracy 186 trawlerów w 1953 r. wyprowadzono wnioski odnośnie kształtowania się wydajności eksploatacyjnej obliczonej na 1 dzień pobytu statków w morzu — w zależności od pojemności w BRT i od siły maszyn. Najlepsze wyniki osiągnęły trawlerzy o pojemności 301—400 BRT i sile maszyn 501—600 KM oraz o pojemności 501—600 BRT i sile maszyn 901—1 000 KM.

48* 341.225.8:639.22(4) MIR-3-55
Wody terytorialne w rybołówstwie. „Hoheitsgrenzen in der Fischerei“, Hansa, Hamburg, mies., t. 91, nr 46/48, list. 54, s. 2162; A4, 0,5 str. — Konferencja Anglii, Francji, Holandii, Belgii i Niemiec Zach. w Ostendzie, w sprawie wód terytorialnych. Wnioski Komisji prawa międzynarodowego Narodów Zjednoczonych w tej sprawie.

49* 347.79:639.2.055(261.3) MIR-3-55
Zarządzenia ochronne w rejonie Bałtyku. „Schonbestimmungen für die Ostsee“. Allg. Fischwirtschaftsztg., Bremerhaven, r. 6, nr 48, grudź. 54, s. 2; A3, 0,25 str. — Omówiono zagadnienie wprowadzenia w rejonie Bałtyku Zachodniego przepisów ochronnych w zakresie połowu dorsza i śledzia, które to ryby są odławiane w młodych stadiach na przerób na mączkę rybną.

50* 380.13:639.2(4) MIR-3-55
Rynek rybny w Europie. „Fish marketing problems in Europe“. Fishing News, London, nr 2042, luty 52, s. 7; 29 × 24 cm, 2,5 str. — W ostatnich latach daje się odczuć kryzys w obrocie rybą na rynkach europejskich. Omówiono najważniejsze przyczyny, którymi są: zła jakość ryb przywożonych coraz częściej z łowisk dalekich, brak przekonania konsumentów do ryb mrożonych, duże wahania cen i wiele innych czynników, które poddano krótkiej analizie.

51* 338.984:627.2/3:639.22(44) MIR-3-55
Drugi plan modernizacji: porty rybackie. „Le second plan de modernisation: les ports de pêche“. Pêche marit., Paris, mies., r. 33, nr 916, czerw. 54, s. 289; B4, 3,5 str. — Omówienie programu państwowych inwestycji we Francji w latach 1954—57. Na odcinku portów rybackich przewiduje się rozbudowę i przebudowę portowych urządzeń przeładunkowych magazynów, urządzeń chłodniczych, wyciągów remontowych, itp. oraz urządzeń podwodnych.

* * *

Niniejszy przegląd dokumentacyjny zawiera jedynie część analiz dokumentacyjnych publikacji z zakresu Rybołówstwa Morskiego. Pełna dokumentacja ukazuje się w postaci Kart Dokumentacyjnych, wydawanych przez Centralny Instytut Dokumentacji Naukowo-Technicznej (Warszawa, Al. Niepodległości 188).

CIDNT przyjmuje prenumeratę kart dokumentacyjnych, która może obejmować zarówno całą dokumentację naukowo-techniczną, jak i oddzielne jej działy lub poszczególne zagadnienia i tematy techniczne. Cena karty dokumentacyjnej wynosi w prenumeracie 0,20 zł. CIDNT wykonuje (za zwrotem kosztów) fotokopie i mikrofilmy publikacji objętych zarówno przeglądem dokumentacyjnym jak i kartami dokumentacyjnymi.